

Ö z e t B ü l t e n

Tarih : 29.07.2020

Sayı : 2020/113

Değerli Müşterimiz;

Son günlerde mevzuatımızda meydana gelen gelişmeler, konu başlıkları itibariyle aşağıdadır.

A- Konu Başlıkları;

1. 7252 Sayılı Kanun ile İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Mevzuatı Yönünden Yapılan Düzenlemeler;
2. Ar-Ge ve Tasarım Merkezleri ile Teknoparklarda Çalışan Personelin 31 Ağustos 2020 Tarihine Kadar Uzaktan (Evden) Çalışmalarına İlişkin Düzenlemeler;
3. S.G.K 2019/16 Sayılı Genelgede Tereddüt Edilen Hususlara İlişkin Genel Yazı Yayımladı.

B- Konu Özetleri;

1. 7252 Sayılı Kanun ile İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Mevzuatı Yönünden Yapılan Düzenlemeler;

23.07.2020 tarihinde TBMM’de kabul edilen 7252 sayılı Dijital Mecralar Komisyonu Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun 28 Temmuz 2020 tarih ve 31199 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

Söz konusu Kanun Çalışma mevzuatında birçok değişiklik meydana getirmiştir. 7252 sayılı Kanunun 3 üncü maddesiyle 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu’nun geçici 23/3 üncü maddesine “*başvuru tarihini*” ibaresinden sonra gelmek üzere “*ve/veya kısa çalışma ödeneğinin süresini sektörel olarak ayrı ayrı veya bir bütün olarak*” ibaresi eklenmiştir.

Bu düzenlemeyle Cumhurbaşkanı’na kısa çalışma ödeneğinin süresini sektörel olarak ayrı ayrı veya bir bütün olarak 31.12.2020 tarihine kadar uzatma, bu konuda kararname çıkarma yetkisi verilmiştir. Kısa çalışma uygulamasında süre uzatımı beklenen sektörlerin havayolu, demir çelik ve turizm sektörleri olabileceği kanısındayız.

7252 sayılı Kanunun 4’üncü maddesiyle 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu’na eklenen Geçici 26 ıncı maddeyle kısa çalışmayı ya da ücretsiz izni sona erdirip **normal çalışma düzenine dönen işverenlere yeni bir teşvik olarak prim desteği getirilmiştir.**

Buna göre 01.07.2020 tarihinden önce kısa çalışma başvurusunda bulunmuş olan özel sektör işyerlerinde kısa çalışma ödeneğinden yararlanan sigortalıların;

-İşyerindeki kısa çalışmanın sona ermesi ve aynı işyerinde haftalık normal çalışma sürelerine dönmeleri durumunda,

-31.12.2020 tarihini geçmemek üzere kısa çalışmanın sona erdiği tarihi takip eden aydan itibaren **üç ay süreyle**,

-SGK primleri, prime esas kazanç alt sınırı üzerinden hesaplanan sigortalı ve işveren hissesi primlerinin tamamı tutarında,

-Her ay bu işverenlerin Sosyal Güvenlik Kurumuna ödeyecekleri primlerden mahsup edilmek suretiyle **işverene prim desteği**

sağlanacaktır.

Ayrıca aynı şekilde nakdi ücret desteğinden yararlandırılan sigortalılar içinde bu teşvik söz konusudur. Destek tutarının, kısa çalışmadan veya ücretsiz izinden yararlanan süreler kadar olacağı belirtilmiştir. Uygulamaya ilişkin hususlar daha sonra yayınlanacak SGK genelgesiyle netleşecektir.

7252 sayılı Kanununun 5 inci maddesiyle 4857 sayılı İş Kanunu'nun Geçici 10 uncu maddesinde yer alan **fesih yasağına ilişkin belirsizlikler kısmen de olsa** açıklığa kavuşturulmuştur.

Buna göre,

-Ahlak ve iyi niyet kurallarına uymayan haller ve benzeri sebepler dışında belirli süreli iş veya hizmet sözleşmelerinde sürenin sona ermesi,

-İşyerinin herhangi bir sebeple kapanması ve faaliyetinin sona ermesi,

-İlgili mevzuatına göre yapılan her türlü hizmet alımları ile yapım işlerinde işin sona ermesi halleri de fesih yasağı **kapsamı dışında tutulmuştur**.

Ayrıca söz konusu maddeyle, Cumhurbaşkanı'na her defasında en fazla üçer aylık sürelerle olmak üzere 30.06.2021 tarihine kadar fesih yasağını uzatma yetkisi verilmiştir.

7552 sayılı Kanununun 6 ıncı maddesiyle 4857 sayılı Kanuna Geçici 11 inci madde eklenmiştir. Buna göre, Manisa ili Soma ilçesinde meydana gelen maden ocağı kazası sonrasında kıdem tazminatına hak kazanacak şekilde hizmet akdi sona erdirilen ve/veya bildirim şartına uyulmaksızın feshinden kaynaklanan tazminatını alamayan işçilerin Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumuna müracaatı halinde kıdem tazminatları ödenecektir.

30.06.2020 tarih ve 2020/107 sayılı Özet Bültenimizde; 50'den az çalışanı olan ve az tehlikeli sınıfta yer alan işyerleri için **iş güvenliği uzmanı, işyeri hekimi ve sağlık personeli bulundurma yükümlülüğünün** 01.07.2020 tarihinde yürürlüğe girdiği ancak bu konuda bir erteleme beklendiği, bir erteleme olması halinde bunun ayrıca duyurulacağı belirtilmişti.

Bu yükümlülük 7252 sayılı Kanununun 10 uncu maddesiyle **31.12.2023 tarihine** ertelenmiştir.

2. Ar-Ge ve Tasarım Merkezleri ile Teknoparklarda Çalışan Personelin 31 Ağustos 2020 Tarihine Kadar Uzaktan (Evden) Çalışmalarına İlişkin Düzenlemeler;

7244 sayılı Yeni Koronavirüs (COVID-19) Salgınının Ekonomik ve Sosyal Hayata Etkilerinin Azaltılması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun (R.G. 17.04.2020 – 31102) uyarınca;

-5746 sayılı Kanun kapsamında Ar-Ge ve tasarım merkezlerinde yürütülen faaliyetlerin Ar-Ge ve tasarım merkezleri dışında yapılabilmesine ve 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu uyarınca Bölge sınırları içinde yürütülen faaliyetlerin de Bölge dışında yürütülebilmesine,

-11.03.2020 tarihinden itibaren 4 ay süreyle (11.07.2020 tarihine kadar) sınırlı olmak üzere, Sanayi ve Teknoloji Bakanı tarafından izin verilebileceği hüküm altına alınmıştır.

Ayrıca, Bakanlığa söz konusu süreyi 3 aya kadar uzatmaya (11.10.2020 tarihine kadar) yetki verilmiştir. Anılan düzenleme uyarınca, Sanayi ve Teknoloji Bakanının söz konusu yetkisini kullanması ve Ar-Ge ve tasarım merkezleri ile teknopark şirketleri tarafından Bakanlığın bilgilendirilmesi kaydıyla, evden çalışan Ar-Ge & Tasarım personeli için 5746 sayılı Kanun ile 4691 sayılı Kanun kapsamındaki indirim, istisna, destek ve teşviklerden yararlanılmaya devam edilecektir.

04.06.2020 tarih ve 2020/98 sayılı Özet Bültenimizde açıklandığı üzere, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca yapılan duyuru uyarınca;

-30 Haziran tarihine kadar Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde faaliyet gösteren teknopark şirketleri ile Ar-Ge ve Tasarım Merkezlerindeki bildirim tabi personel sayısının 4691 ve 5746 sayılı Kanunlar kapsamında istihdam edilen personel sayısının **yüzde 50'sini geçmemesi** veya bildirim tabi personele isabet eden toplam çalışma süresinin,

-İlgili kanunlar kapsamında istihdam edilen **toplam personel sayısına isabet edecek toplam** çalışma süresinin yüzde 50'sini aşmaması şartıyla, ilgili personelin uzaktan (evden) çalışmasına izin verilmiştir.

Diğer taraftan 02.07.2020 tarih ve 2020/106 sayılı Özet Bültenimizde belirtildiği üzere, anılan kapsamdaki personelin uzaktan çalışmasına ilişkin süre 31 Temmuz 2020 tarihine kadar uzatılmıştır.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından yapılan yeni açıklama uyarınca, 31 Temmuz'da sona eren uzaktan çalışma süresinin, ilgili işletmelerde & merkezlerde bildirim tabi personel sayısının 4691 ve 5746 sayılı Kanunlar kapsamında istihdam edilen **personel sayısının yüzde 40'ını geçmemek** veya bildirim tabi personele isabet eden toplam çalışma süresinin, ilgili Kanunlar kapsamında istihdam edilen toplam personel sayısına isabet edecek toplam **çalışma süresinin yüzde 40'ını aşmamak** şartıyla **31 Ağustos 2020 tarihine kadar uzatılmasına karar verilmiştir.**

Muafiyet, destek ve teşviklerden yararlanılabilmesi için uzaktan (evden) çalışan personele ve merkez & bölge dışında geçirilen sürelerle ilişkin bildirimlerinin Bakanlığa yapılmasına devam edilmelidir.

01-31 Ağustos tarihleri arasında uzaktan çalışacak personel sayısının ilgili Kanunlar kapsamında istihdam edilen toplam personel sayısına oranına ilişkin sınırlamanın **% 50 oranından % 40 oranına** indirildiği hususunun dikkate alınması önem arz etmektedir.

Ayrıca belirtmek isteriz ki, 5746 Sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun ve 4691 Sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu ile ilgili Yönetmeliklerde belirtilen diğer şart ve yükümlülükler aynen geçerlidir.

3. S.G.K 2019/16 Sayılı Genelgede Tereddüt Edilen Hususlara İlişkin Genel Yazı Yayımlandı.

Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından 2019/16 sayılı genelgede tereddüt edilen hususlara ilişkin 20/07/2020 tarih ve E.8577900 sayılı genel yazı yayımlanmıştır.

Anılan Genel Yazı ile 1/8/2019 tarihli ve 2019/16 sayılı Genelgede yer alan bazı hususlar ile yurt dışı borçlanmasının gerçekleştirilmesi ve borçlanılan sürelerle istinaden aylık bağlanması hususlarında tereddüt yaşanması sebebiyle Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından tereddütlü hususlarla ilgili yapılacak iş ve işlemler ile ilgili yapılan açıklamada;

- 1/8/2019 (dahil) tarihinden sonra yapılan müracaatlarda, **yurt dışı borçlanma** talep dilekçesi ekinde borçlanmaya esas belge ibraz etmeyenlerden dosyalarında bu tarihten önce Kuruma ibraz edilmiş hizmet ve/veya ikamet belgeleri bulunanların borçlanma talepleri reddedilmeksizin söz konusu belgeler esas alınarak borçlanma işlemleri sonuçlandırılacaktır.

- 1/8/2019 (dahil) tarihinden sonra yapılan müracaatlarda, **yurt dışı borçlanma** talep dilekçesi ekinde borçlanmaya esas belge ibraz etmeyenlerden daha önce Kuruma ibraz edilmiş hizmet ve/veya ikamet belgelerinde borçlanılmak istenilen sürelerden daha az süre bulunanların borçlanma talepleri reddedilmeyerek söz konusu belgelerde kayıtlı süreler esas alınarak borçlanma işlemi gerçekleştirilecektir.

Borçlanılmak istenilen diğer sürelerin ise belge ibraz etmek şartıyla yeni bir borçlanma talebine göre sonuçlandırılacağı hususunda talep sahibine bilgi verilecektir.

- 1/8/2019 (dahil) tarihinden sonra **yurt dışı borçlanma** talep dilekçesi ekinde ibraz edilen borçlanmaya esas belgenin tercümesinin bulunmaması ve sigortalının bu tarihten önce Kuruma ibraz edilmiş hizmet ve/veya ikamet belgelerinin mevcut olması durumunda borçlanma talepleri reddedilmeden bu belgelerden tercüme ihtiyacı duyulmayanların borçlanma talepleri sonuçlandırılacaktır.

Dosyadaki 1/8/2019 tarihinden önce Kuruma ibraz edilmiş olan hizmet belgelerinden tercüme ihtiyacı duyulanlar ise tercümesi yapılmak üzere Genel Müdürlüğe gönderilecektir.

- Yurt dışı sürelerini borçlanmak için ilk defa 1/8/2019 (dahil) tarihinden sonra talepte bulunan ve borçlanmaya esas olan belgenin tercümesini ibraz etmeyenler hakkında 2019/16 sayılı Genelge çerçevesinde işlem yapılacaktır.

- 2019/16 sayılı Genelgede “8.10. “Yurt Dışı Süreleri Borçlanma Talep Dilekçesi” nin 7’nci maddesi ile “Bulgaristan Hizmetlerini Borçlanma Talep Dilekçesi” nin 3’üncü maddesindeki “Borçlanma miktarının hesabında seçtiğiniz bir günlük prime esas kazanç” seçeneklerinin bos bırakılması veya birden fazla seçeneğin işaretlenmesi durumunda borçlanma başvurusu reddedilmeyecek ve borç tahakkukunda “Asgari” seçeneği esas alınacaktır.” hükmü bulunmaktadır.

Ancak, Genelgedeki bu hükmün aksine Genelgenin 30 numaralı ekinde sehven “Borçlanma miktarının hesabında seçtiğiniz bir günlük prime esas kazancın belirtilmemesi” ve “Borçlanma miktarının hesabında seçtiğiniz bir günlük prime esas kazanç bölümünde birden fazla kutu işaretlenmesi” seçeneklerinin sehven eksik belge gerekçesi olarak bırakıldığı anlaşılmış olup bu durum, çalışmaları halen devam etmekte olan genelge ile giderilecektir.

Bu nedenle “Borçlanma miktarının hesabında seçtiğiniz bir günlük prime esas kazanç” seçeneğinin bos bırakılması veya birden fazla seçeneğin işaretlenmesi durumunda borçlanma başvurusu reddedilmeyecek ve borç tahakkukunda “Asgari” seçeneği esas alınarak borçlanma işlemi sonuçlandırılacaktır.

- 1/8/2019 (dahil) tarihinden sonra 3201 sayılı Kanuna göre yurt dışı borçlanmaları 5510 sayılı Kanunun 4/1-b üncü maddesi kapsamında geçmiş hizmet olarak kabul edildiğinden bu tarihten sonra borçlanma talebinde bulunanlardan müracaat tarihinde 4/1-(b) bendinin dördüncü alt bendinde (Tarımsal faaliyette bulunanlar) sigortalılıkları bulunanlara , 4/1-(b) kapsamında yeni bir tescil kaydı oluşturularak borçlanma işlemleri sonuçlandırılacaktır.

- Sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmış bir ülkenin sigorta kurumu tarafından düzenlenmiş hizmet belgesi ile dış temsilciliklerce düzenlenmiş hizmet belgesinin aynı anda ibraz edilerek yurt dışı borçlanma müracaatında bulunulması ve ibraz edilen hizmet belgelerinde kayıtlı sürelerde farklılık olması halinde, borçlandırma işleminde öncelikli olarak sigorta kurumunca düzenlenen belgedeki kayıtlı süreler esas alınacaktır. Gerekmesi halinde ise dış temsilciliklerce düzenlenmiş hizmet belgesindeki süreler, sigorta kurumunca düzenlenmiş hizmet belgesindeki sürelerle çakışmayacak şekilde cari usullere göre borçlandırılacaktır.

- İlk işe giriş tarihinin Ülkemizde başlangıç olarak alındığı sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmış ülkelerdeki dış temsilciliklerimizce düzenlenmiş belge ibraz ederek yurt dışı borçlanması yapanlardan, aylık talebinde bulunanların sözleşmeli ülke sigorta kurumlarınca düzenlenmiş formüllerde/hizmet belgesinde kayıtlı ilk işe giriş tarihi esas alındığından, akit ülkedeki ilk işe giriş tarihini gösteren belgenin bulunmadığı hallerde, söz konusu belgenin temini yoluna gidilecektir.

Almanya hariç diğer sözleşmeli ülkelerden formüler/hizmet belgelerinin temin edilmesine ilişkin yazılar, yazışma yetkisi devredilene kadar Genel Müdürlüğümüze gönderilecektir.

• 27/4/2018 tarihli ve E.3488576 sayılı Genel Yazıya istinaden Ülkemizin sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanıp imzalanmadığına bakılmaksızın dış temsilciliklerden alınan hizmet ve ikamet belgelerinde kayıtlı sürelerin başlangıç ve bitiş tarihleri ile ibraz edilen pasaportta ya da emniyet birimlerinden alınan çizelgede veya Emniyet Genel Müdürlüğü Pasaport Giriş/Çıkış Bilgileri Projesi programında yapılacak kontrol sonucunda yurda giriş çıkış tarihlerinin örtüşmesi durumunda, belge teyidi yapılmadan borçlanma işlemleri gerçekleştirilecektir.

• 27/4/2018 tarihli ve E.3488576 sayılı Genel Yazıda belirtilen yurda giriş çıkış tarihlerine ilişkin yapılacak işlemlerin uygulanmasında, sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanıp imzalanmadığına ilişkin bir ayırım yer almadığından anılan Genel Yazı'da belirtilen hususlar tüm ülkeler için uygulanacaktır.

Saygılarımızla
Hasan Zeki Süzen (YMM) – Ekrem Kayı (YMM)

